

Ravnhøj Consult v. Jesper Tofft

Kystdirektoratet
J.nr. 21/11716-9
Ref. Hanne Rungø Hilligsøe
16-09-2022

Afslag til etablering af to søer inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

Du har den 27. maj 2021 på vegne af lodsejer, Boet efter Erna Juhl, v. Gudrun Juhl, søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til etablering af to søer inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. nr. 799 Sdr. Vilstrup, Vilstrup ved Diernæs Strand, 6100 Haderslev, Haderslev Kommune

Afgørelse

Kystdirektoratet giver afslag efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Du kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

Du kan se en klagevejledning i bilag 2.

Redegørelse for sagen

Der er ansøgt om dispensation til etablering af to søer på matr. nr. 799 Sdr. Vilstrup, Vilstrup, der er et græsareal ved sommerhusområdet Diernæs Strand.

I BBR er matriklen registreret som ubebygget landbrugslod, og det fremgår, at matriklen har et areal på 5.940 m². Arealet ligger i landzone og er i sin helhed omfattet af strandbeskyttelseslinjen. Mellem matriklen og kysten ligger et sommerhusområde, hvor sommerhusbebyggelsen er undtaget fra strandbeskyttelseslinjen. Se figur 1 og 2.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27. oktober 2021 af lov om naturbeskyttelse.

Figur 1. Kortudsnit viser placeringen af matr. nr. 799 Sdr. Vilstrup, Vilstrup markeret med rød prik. Orange signatur markerer strandbeskyttede arealer. De umatrikulerede arealer ud til kysten er dog også omfattet af bestemmelserne om strandbeskyttelse.

Figur 2. Ortofoto forår 2021. Placeringen af matr. nr. 799 Sdr. Vilstrup, Vilstrup er markeret med rød prik. Orange signatur markerer strandbeskyttede arealer. De umatrikulerede arealer ud til kysten er dog også omfattet af bestemmelserne om strandbeskyttelse.

Nordvest for arealet er der registreret en mose og vandhul, der er beskyttet natur efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Det ansøgte projekt omfatter etablering af to søer som beskrevet herunder.

Sø 1: der ansøges om at etablere en sø på ca. 700 m². Max. dybde vil være ca. 120 cm, og der anlægges flade bredzoner med et anlæg på 1:5 – 1:9. Opgravet jord spredes ud på marken omkring og jævnes, så hele anlægget tager sig harmonisk ud i landskabet.

Sø 2: der ansøges om at etablere en sø på ca. 650 m². Max. dybde vil være ca. 120 cm, og der anlægges flade bredzoner med et anlæg på 1:5 – 1:9. Opgravet jord spredes ud på marken omkring og jævnes, så hele anlægget tager sig harmonisk ud i landskabet

Placeringen af de ansøgte søer fremgår af figur 3.

Figur 3. Kort med planlagt placering af de to ansøgte søer (fra ansøgningsmaterialet).

Det fremgår af ansøgningen, at formålet med projektet er at etablere et lille naturområde til gavn for dyrelivet på et areal, som hidtil har været anvendt til landbrug med høslæt. Ansøgningen er begrundet med følgende argumenter:

- *Arealet ligger ikke naturligt ud til kysten, men bag et sommerhusområde, således at det ikke er i naturlig landskabelig sammenhæng med kysten og stranden. Projektarealet ligger således afskåret fra kysten, og kan ikke ses derfra, da sommerhuse ligger imellem.*
- *Lige nord for projektarealet ligger et mindre naturområde (registreret som § 3-areal) med rørskov, krat og højere træer. Vi mener at de to søer ikke vil kunne skade det samlede billede, men blot supplere og øge variationen ift. det eksisterende naturområde – både i landskabelig og naturmæssig sammenhæng. Der er også søer på nævnte naturareal, men de er tilgroede.*
- *Tiltaget kan øge de lokale strand- og sommerhusgæsters naturoplevelser.*

- *Den på landsplan sjældne løvfrø, som er omfattet af EU's habitatdirektiv som særligt beskyttelseskrævende (en såkaldt "bilag IV-art"), findes på egnen, men har ikke så gode vilkår, da flere småsøer er tilgroede og den store nærliggende Slivsø ikke fungerer som yngleplads for løvfrøen, da den er stor og dyb med mange fisk. Vi forventer således, at løvfrøen vil kunne blive tiltrukket af de planlagte søer, og anvende disse som ynglested, og dermed også styrke deres lokale forekomst. En sådan indsats for løvfrøen skal også ses i sammenhæng med Haderslev Kommunes udmeldinger, hvor Udvalget for teknik og miljø har besluttet at arbejde for at fremme natur og biodiversitet i kommunen, herunder også de sjældnere arter som løvfrø.*

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen vurderer Kystdirektoratet, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område (nr. 92, Pamhule Skov og Stevning Dam) ligger ca. 7 km mod nordvest. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 81 og fuglebeskyttelsesområde nr. 59.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der lagt vægt på afstanden på 7 km til nærmeste Natura 2000-område set i forhold til karakteren af det ansøgte, som ikke vurderes at medføre påvirkninger med så lang en rækkevidde. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten, som den fremstår i dag, ikke er et potentielt levested for bilag IV-arter.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Det fremgår af Vejledning om 300 m strandbeskyttelses- og klitfredningszone, at selv om anlæg af kunstige søer og damme kan fremme det naturlige dyre- og planteliv, bør der i overensstemmelse med hidtidig praksis ikke dispenseres til et sådant anlæg, medmindre det har grundlag i en mere omfattende plan for naturforbedring til fremme af udryddelsestruede eller sjældne arter. Det følger endvidere af Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis, at der efter en konkret vurdering kan meddeles dispensation til etablering af mindre vandhuller inden for strandbeskyttelseslinjen på arealer, hvor der tidligere naturligt har været søer/vandhuller, og hvor den naturforbedrende funktion synes ret klar.

Kystdirektoratet lægger til grund for afgørelsen, at der er tale om nyetablering af søer, idet der ved gennemgang af historiske kort og luftfotos ikke er noget, der tyder på, at der tidligere har været lignende søer på arealet. Det kan ikke udelukkes, at realisering af det ansøgte kan gavne løvfrøen, som det er anført i ansøgningen, men Kystdirektoratet finder ikke, at det ansøgte kan betragtes som et projekt, der er en del af en omfattende plan for naturforbedring. At kommunen ifølge det oplyste har besluttet at arbejde for at fremme natur og biodiversitet i kommunen, herunder også de sjældnere arter som løvfrø, er ikke ensbetydende med, at der er iværksat en fokuseret indsats for løvfrøen, og at det ansøgte er en del heraf. At de nærliggende vandhuller er tilgroede kan heller ikke tillægges vægt, idet der efter Kystdirektoratets vurdering ikke er noget til hinder for at disse vandhuller kan oprensnes. Det er på denne baggrund Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke er omfattet af ovennævnte praksis for meddelelse af dispensation til etablering af søer inden for strandbeskyttelseslinjen.

I forhold til de landskabelige forhold har ansøger anført, at de ansøgte søer ligger bag et sommerhusområde, og at der ikke er landskabelige sammenhæng med kysten og stranden, og at søerne ikke vil kunne ses fra kysten, idet der ligger sommerhuse imellem. Kystdirektoratet bemærker hertil, at bestemmelserne om strandbeskyttelseslinjen også har til formål at beskytte de bagvedliggende kystlandskaber, og i det konkrete tilfælde er et ganske stort areal bag ved sommerhusbebyggelsen omfattet af strandbeskyttelseslinjen (se figur 2). At det ansøgte ikke kan ses fra kysten, er derfor ikke et forhold, der kan begrunde en dispensation fra de restriktive bestemmelser om strandbeskyttelseslinjen.

Kystdirektoratet finder samlet set ikke, at der med det ansøgte er tale om et særligt tilfælde, der kan føre til en dispensation. Kystdirektoratet har i afgørelsen lagt vægt på, at der ikke er tale om et klart naturforbedrende projekt, og at de ansøgte søer vil fremstå fremmede i landskabet. Det er endvidere indgået i vurderingen, at en dispensation vil kunne medføre en uønsket præcedensvirkning i lignende sager.

Kystdirektoratet meddeler på denne baggrund afslag på ansøgningen om dispensation til etablering af to søer inden for strandbeskyttelseslinjen.

Med venlig hilsen

Hanne Rungø Hilligsøe
+45 20 85 56 17
hrh@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgivning
Bilag 2: Klagevejledning
Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Haderslev Kommune, post@haderslev.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Haderslev, haderslev@dn.dk / bent.karlsson1@outlook.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Sønderjylland Øst, soenderjylland@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Haderslev, haderslev@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, jyllandskredsen@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27. oktober 2021 af lov om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 52, Pamhule Skov og Stevning Dam

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 81		
Naturtyper:	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Vandløb (3260)	Surt overdrev* (6230)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på mor med kristtorn (9120)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Sumpvindelsnegl (1016)	Stor vandsalamander (1166)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 59		
Fugle:	Rød glente (Y)	Hvæpsevåge (Y)
	Klyde (Y)	Fjordterne (Y)
	Isfugl (Y)	Sortspætte (Y)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))